

Letter to the EU Commission
regarding the admission of current

lithium mining projects in the Eastern Ore Mountains (Zinnwald + Cínovec)
to the list of “strategic projects” according to the Critical Raw Materials Act

Adressee:

Directorate General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs

European Commission, 1049 Bruxelles/Brussel, Belgium

Director-General **Kerstin Jorna**

sender:

Bürgerinitiative Bärenstein

(represented by Elke Helbig, Grit Görl: *bi@baerenstein.org*)

Bürgerinitiative Liebenau

(represented by Melanie Dietrich: *buengerinitiative-liebenau@web.de*)

CINVALD z.s.

(represented by Kamila Vítek Derynková: *info@cinvald.cz*)

Interessengemeinschaft Zinnwald

(represented by Kristine Hennig: *post@lea-luana.de*)

Petition Committee of “Petition against mining in Cínovec and the processing plant in Újezdeček” (represented by Josef Fassmann, Daniela Kokinčáková, Marcela Cattaneo: *fassmann@seznam.cz*)

Supported by:

Grüne Liga e.V.:

bundesverband@grueneliga.de

Naturschutzbund

Landesverband Sachsen e.V. :

landesverband@NABU-Sachsen.de

Ayni Verein für

Ressourcengerechtigkeit

german.muruchi@gmx.de

Verein für
Ressourcengerechtigkeit e.V.

Copies to:

Anna Cavazzini (MEP, Chair of the Committee on Internal Market and Consumer Protection in the EU Parliament)

Matthias Ecke (MEP, Member of the Committee on Industry, Research and Energy)

Carola Rackete (MEP, member of the Committee on Environment, Public Health and Food Safety)

Oliver Schenk (MEP, member of the Committee on Environment, Public Health and Food Safety)

Hildegard Bentele (MEP, Vice Chair Committee on Development)

Nikola Bartůšek (MEP, Member of Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs)

Jaroslav Bžoch (MEP, Member of Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs)

Ondřej Dostál (MEP, Member of Committee on the Environment, Public Health and Food Safety)

Jan Farský (MEP, Member of Committee on Industry, Research and Energy)

Ondřej Knotek (MEP, Member of Committee on the Environment, Public Health and Food Safety, Member of Committee on Industry, Research and Energy)

Ondřej Krutílek (MEP, Member of Committee on Industry, Research and Energy)

Jana Nagyová (MEP, Member of Committee on the Environment, Public Health and Food Safety, Member of Committee on Industry, Research and Energy)

Filip Turek (MEP, Member of Committee on the Environment, Public Health and Food Safety, Member of Committee on Industry, Research and Energy)

Alexandr Vondra (MEP, Member of Committee on the Environment, Public Health and Food Safety)

Veronika Vrecionova (MEP, Chair of Committee on Agriculture and Rural Development)

Tomáš Zdechovský (MEP, Member of Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs)

Olaf Scholz (Federal Chancellor)

Robert Habeck (Federal Minister for Economic Affairs and Climate Protection)

Franziska Brandtner (State Secretary, Federal Ministry of Economics)

Sven Giegold (State Secretary, Federal Ministry of Economics)

Bernhard Kluttig (Head of Industrial Policy at the Federal Ministry of Economics)

Petr Hladík (Minister of the Environment)

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, (Nature Conservation Authority of the Czech Republic),

Michael Kretzschmer (Prime Minister of Saxony),

Martin Dulig (Saxon Minister for Economic Affairs, Labor and Transport)

Bernhard Cramer (Saxon Mining Authority)

Matthias Zimmer (State Directorate of Saxony, Spatial Planning Department)

Roman Luckscheiter (German UNESCO Commission)

Steve Ittershagen (World heritage Montanregion Erzgebirge/Krušnohoří)

Friederike Hansell (Federal Foreign Office, World Heritage Coordination Office)

Alf Furkert (State Office for Monument Preservation)

Altenberg, 20. Oktober 2024

Sehr geehrte Frau Jorna, sehr geehrte Damen und Herren,

seit einiger Zeit laufen hier im östlichen Erzgebirge intransparente Bergbauplanungen, beiderseits der deutsch-tschechischen Grenze im Gebiet Zinnwald und Cínovec sowie der Kommunen Altenberg und Dubí. Wir haben nun durch eigene Recherchen erfahren, dass sich das Unternehmen Zinnwald Lithium GmbH um die Einstufung als „Strategisches Projekt“ gemäß Critical Raw Material Act beworben hat. Mit hoher Wahrscheinlichkeit trifft dies auch auf das Unternehmen Geomet s.r.o. auf der tschechischen Seite zu. Beide Konsortien planen unabhängig voneinander, den gleichen Erzkörper auszubeuten.

Wir möchten Ihnen mitteilen, dass gegen beide Vorhaben sehr erhebliche ökonomische, ökologische und soziale Gründe sprechen.

Voraussetzung für jegliche Priorisierung durch die Europäische Union muss zum einen ein „free, prior and informed consent“ der Bevölkerung sein. Viele Familien leben seit Jahrhunderten in den potentiell schwer betroffenen Orten. Angesichts der inzwischen geplanten Dimensionen der Bergbaupläne drohen massive Beeinträchtigungen ihrer Lebensbedingungen, bis hin zu absehbar unvermeidlichen Umsiedlungen. Die Unternehmen beschwichtigen, verweisen auf künftige Planungsschritte und verschweigen dabei offensichtlich wichtige Fakten gegenüber der Öffentlichkeit.

Zum anderen bedarf es zunächst einer sehr gründlichen Abwägung zwischen den Umweltzielen der Europäischen Union. Beim Ost-Erzgebirge / Východní Krušné hory handelt es sich um einen außerordentlich arten- und biotopreichen Naturraum mit hoher internationaler Verantwortung für die Bewahrung der Biologischen Vielfalt. Für die Europäische Union spiegelt sich dies wider im engmaschigen Netzwerk von NATURA2000-Gebieten mit hoher Dichte an Lebensraumtypen gemäß Anhang I der RL 92/43/EWG („FFH-RL“) sowie Vorkommen von Tier- und Pflanzenarten von gemeinschaftlicher Bedeutung (Anhänge II und IV FFH-RL, Anhang I RL 2009/147/EG, „Vogelschutz-RL“). Die Europäische Union hat hier bereits sehr viel Geld in die Erhaltung der Biodiversität investiert, und tut dies auch weiterhin. Die Vorhaben bedrohen außerdem den hart erkämpften Welterbe-Titel der „Montanregion Erzgebirge/Krušnohoří“.

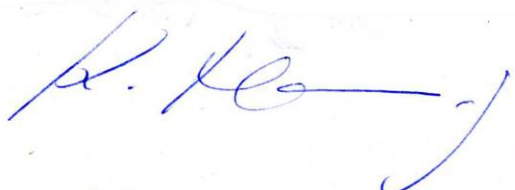
Dabei ist sehr zu bezweifeln, ob angesichts der sehr geringen Lithiumgehalte der Lagerstätte Zinnwald / Cínovec jemals ein wirtschaftlicher Betrieb möglich sein wird. Dazu müssten offenbar die Lithiumpreise auf den Rohstoffmärkten um ein Vielfaches – und zwar dauerhaft – ansteigen. Davon kann aktuell nicht ausgegangen werden. Weder die Zinnwald Lithium GmbH noch Geomet s.r.o haben bisher die lange angekündigten Machbarkeitsstudien vorlegen können. Eine solide Feasibility Study mit nachvollziehbaren ökonomischen Zahlen sollte die Grundlage für jegliche Förderentscheidungen der Europäischen Kommission sein. Andernfalls droht die Verschwendung von europäischen Finanzmitteln für von vornherein unrealistische Investitionen, die später abgeschrieben werden müssen.

Wir bitten Sie deshalb, die Einstufung der deutschen und tschechischen Lithium-Bergbauvorhaben im Raum Zinnwald / Cínovec sowie Altenberg und Dubí als „strategische Projekte“ gemäß Abschnitt 2 der Verordnung (EU) 2024/1252 abzulehnen. Bitte berücksichtigen Sie die ab Seite 6 im Detail aufgeführten Argumente.

Mit freundlichen Grüßen,

Betroffene Bürger, Bürgerinitiativen der Region und deren Unterstützer

CINVALD z.s.

 (I.G. Zinnwald)

Elle Huboj (BI Bärenstein)

M. Dörfel (BI Liebenau)

R. Hüter (BI Liebenau)

K. Weisheit (BI Liebenau)

 (BI Bärenstein)

Altenberg, October 20, 2024

Dear Ms. Jorna, Ladies and Gentlemen,

Plans to start mining on both sides of the German-Czech border in the Zinnwald and Cínovec area and in the Altenberg and Dubí municipalities have been underway for some time, despite attempts to keep them away from public attention. While conducting research, we learned that Zinnwald Lithium GmbH applied for "strategic project" status under the Critical Raw Material Act. This is likely also the case for the company Geomet s.r.o. on the Czech side. Both companies are planning independently of one another to exploit the same ore body.

We would like to inform you that there exist sound economic, ecological and social reasons against both mining proposals.

A prerequisite for any consideration by the European Union must be the "free, prior and informed consent" of the population that will be directly and indirectly impacted. Many families have lived in the directly affected area all their life, their family history here goes back many centuries. Given the dimensions of the mining plans, mining will massively disrupt their living conditions, and provoke forced relocation or expropriation. The project owners are trying to calm people in pointing to future permitting steps while concealing important facts from the public.

However, prior to any further steps, a thorough balancing of the environmental objectives of the European Union is needed. The eastern part of the Ore Mountains / Krušné hory are an exceptionally species- and biotope-rich natural area, carrying a high responsibility for the preservation of biological diversity at a European level. This is reflected by a dense network of NATURA 2000 areas with a high density of habitat types in accordance with Annex I of Directive 92/43/EEC ("Habitats Directive") as well as occurrences of animal and plant species of Community importance (Annexes II and IV of the Habitats Directive, Annex I of Directive 2009/147/EC, "Birds Directive"). The European Union has already invested a great deal of public money in the preservation of biodiversity and will continue to do so.

The projects also threaten the hard-won World Heritage title of the "Ore Mountains/Krušnohoří Mining Region".

However, it is unlikely the Zinnwald/Cínovec deposit will be financially viable given the low lithium grade of the deposit. It would mean that lithium prices on the raw materials markets would have to rise significantly - and permanently. Currently this cannot be assumed. Also, Zinnwald Lithium GmbH as well as Geomet s.ro. are yet to release long-announced feasibility studies. A solid feasibility study with a confident DFS analysis should be a prerequisite for any decision on whether or not to grant 'strategic project' status. Otherwise, there exists a risk of wasting European funding and taxpayers money for something unrealistic only to be written off later.

With this in mind we ask you to reject granting 'strategic project' status to the German and Czech lithium mining proposals in the Zinnwald / Cínovec and in the Altenberg and Dubí municipalities pursuant to Section 2 of Regulation (EU) 2024/1252. Please consider the arguments listed in detail from page 6 onwards.

Respectfully submitted

by concerned residents, citizens' initiatives in the region and their supporters

K. Hennig (l. G. Zinnwald)

Alte Hufe (B. Bärenstein)

J. Döhl (B. Liebenau)

R. Huf (B. Liebenau)

K. Weitzel (B. Liebenau)

CINVALD 2. S.
(B. Bärenstein)

Altenberg, 20. říjen, 2024

Vážená paní Jorna, vážené dámy a pánové,

již delší dobu se na obou stranách německo-české hranice v oblasti Cínovce a Zinnwaldu a ve městech Dubí a Altenberg připravují netransparentní projekty těžby. Na základě získaných informací jsme zjistili, že společnost Zinnwald Lithium GmbH požádala o udělení statusu „strategického projektu“ podle Aktu o kritických surovinách, resp. nařízení (EU) č. 2024/1252, kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin (dále jen CRMA). Pravděpodobně žádost o udělení statusu podala i společnost Geomet s.r.o. Obě společnosti plánují těžbu stejného ložiska, a to zcela nezávisle na sobě.

Rádi bychom vás informovali, že proti oběma návrhům na těžbu existují pádné ekonomické, environmentální a sociální důvody.

Předpokladem posouzení ze strany Evropské unie musí být „svobodný, předběžný a informovaný souhlas“ obyvatel, kteří budou přímo i nepřímo těžbou ovlivněni. Mnoho rodin žije v oblasti, dotčené plánovanou těžbou, po celý svůj život, a takto rozsáhlá těžba významně naruší jejich životní podmínky a vyvolá nucené stěhování nebo vyvlastnění. Těžební společnosti se snaží uklidnit veřejnost s odkazem na budoucí povolovací procesy a zároveň veřejnosti nesdělují všechna důležitá fakta.

Před jakýmkoliv dalšími kroky je nicméně potřeba důkladně zvážit soulad s environmentálními cíli Evropské unie. Východní část Krušných hor je přírodní oblastí, která je mimořádně druhově a biotopově bohatá a podílí se na mezinárodní odpovědnosti za zachování biologické rozmanitosti na evropské úrovni. Důkazem toho je mimo jiné i hustá síť oblastí NATURA 2000 s vysokým zastoupením přírodních stanovišť podle přílohy I směrnice 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (dále jen „směrnice o stanovištích“) a s výskytem živočišných a rostlinných druhů významných pro Společenství (přílohy II a IV směrnice o stanovištích a příloha I směrnice 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků). Evropská unie již do ochrany biologické rozmanitosti investovala, a i nadále investuje mnoho veřejných finančních prostředků.

Ložisko Cínovec-Zinnwald navíc pravděpodobně nebude ekonomicky rentabilní vzhledem k velice nízkému obsahu lithia a cenám lithia na trhu. Aby se tak stalo, musely by ceny lithia na trzích mnohonásobně a trvale růst, což v současné době nelze předpokládat. Společnost Zinnwald Lithium GmbH dosud nepředložila dlouho avizovanou studii proveditelnosti, která by měla být základem pro případné rozhodnutí Evropské komise o financování. V opačném případě hrozí riziko, že evropské fondy a peníze daňových poplatníků budou promrhány na projekty, které jsou od počátku nereálné a později budou zastaveny.

Níže uvádíme seznam zásadních důvodů, proč se domníváme, že by oba projekty dolů neměly být klasifikovány jako „strategické projekty“. Skutečný seznam významných dopadů je samozřejmě výrazně delší.

Z uvedených důvodů Vás žádáme, abyste odmítli udělit německým a českým projektům těžby lithia v oblasti Cínovec-Zinnwald a v obcích Dubí-Altenberg status „strategického projektu“ podle oddílu 2 nařízení (EU) č. 2024/1252.

S úctou předkládají,

Dotčení občané, občanské iniciativy v regionu a jejich podporovatelé

CINVALD z.s.

P. Hejny (I.G. Zinnwald)

P. D. H. (BI Ciebenau)

R. Hutn (BI Liebenau)

5

(BI Bärnsstein)

Gr. (BI Bärnsstein)

K. Wenzel (BI Liebenau)

(German and Czech translation: see below)

1. Contribution to the security of the Union's supply of strategic raw materials?

according to CRMA, Article 6 (1) a)

- Zinnwald Lithium GmbH is not a German company. One of the largest shareholders is the Chinese company Ganfeng International Trading (Shanghai) Ltd. (www.marketscreener.com/quote/stock/ZINNWALD-LITHIUM-PLC-118328511/company-shareholders) Ganfeng International Trading (Shanghai) Ltd is a subsidiary of Ganfeng Lithium Co., Ltd., which is one of the largest lithium producers in the world. This means that if there is mining, the lithium might well be exported to non-EU states including China and/or that once the mine is operational that Ganfeng International Trading will increase its ownership to control the operation. This would not add to the EU security of raw materials as per art 6.
- European Metals Holding (EMH) owns 49% of the shares in Geomet s.r.o. Despite its name, EMH is a non-European company, listed on the Australian and British stock exchanges. Australia mines and exports the largest quantities of lithium (including huge quantities to China). Considering the EMH's links to Australia, there are no guarantees that lithium will not be supplied to non-EU markets.

2. Feasibility & scope of the mine proposals

according to CRMA, Article 6 (1) b)

- The **technical feasibility** for both mining proposals have not yet been proven, as no feasibility studies have been carried out. This applies to the Czech plans of Geomet s.r.o. and to Zinnwald Lithium GmbH on the German side of the border. Despite extensive drilling campaigns, many parameters and consequences are unknown. For example, no reliable data has been published on the water needed for processing or the space required for the waste dumps and processing factories. A largely unknown factor that must be addressed are the risks associated with old mining sites not yet discovered.
- The very low lithium content of the deposits questions their **economic viability**: the lithium content of the rock firstly intended for mining (greisen) is **0.35%** (or 0.75% Li₂O). The Mineral Resource Estimate (MRE) in February 2024 announced that mining is also planned in albite granite with an even lower lithium content of **0.21%** (or 0.45% Li₂O). The internationally accepted average of lithium content for hard rock projects is 1.1% Li₂O. This means that the planned project of Zinnwald Lithium GmbH involves very large quantities of rock to be mined per tonne of LiOH produced, which must be processed and deposited. The economic viability of this large mass turnover, which is associated with high energy and water requirements, has not yet been proven. A Pre-Feasibility Study (PFS) was announced for the first quarter of 2025; the preparation of a Definite Feasibility Study (DFS) has not been announced yet. This means that key economic data was not available and hence are not included in the application to the EU in August 2024.

- If the **price** for lithium does not increase, then the economic viability of the mine operation at Zinnwald is out of question. Zinnwald Lithium was classified in the “Tier 3” category in the RFC Ambrian report (Lithium Equity Market Report, November 2023). According to *minexconsulting.com/definitions/tiers*, these are “small / marginal deposits, ... only get developed at the top of the business cycle and/or developed only if they are satellite operations to an existing business business (i.e. they would never be developed as a stand-alone mine).”
- The **Czech state-owned company ČEZ**, which has a 51% stake in the mining company Geomet s.r.o., also doubts the economic viability of its project. The long-announced **decision** has now been **postponed until mid-2025**. (*forbes.cz/cekani-na-lithium-cez-znovu-odklada-rozhodnuti-o-tezbe-na-cinovci*)
- The production volume of around 500,000 t/a planned by Deutsche Lithium GmbH in 2019 is insufficient to attract investors and to be eligible for state funding. This is likely why the successor company Zinnwald Lithium GmbH carried out further exploration to include a much lower lithium content of the surrounding rock in its plans. This not only increases mining costs, but also the subsequent costs to people and nature - far beyond the region. The Ore Mountains are a poignant example in showing what industrial mining entails in terms of long-term costs (SDAG “Wismut” Uranium mines, but also VEB Zinnerz Altenberg and Czech lignite mining).
- The Zinnwald/Cínovec deposit is a cross-border granite stock (with an ore-bearing greisen body). Mining these lithium reserves is planned by competing companies sitting on Czech and German sides. There is no evidence of cooperation or cross-border coordination. Both mining operators intend to drain from very identical and limited resources needed for mining (such as water for processing). **Cumulative effects**, particularly on the stability of the mountain (and thus the safety of the towns of Zinnwald and Cínovec), have not been taken into account. There is a risk that the effects could be up to three times bigger than if the rule of "one deposit - one mine" was followed. Besides that, he additionally planned surface mining of an old tailings damp on the Czech side should also be taken into account.
- The feasibility of **ore extraction using massive blasting** (sublevel mining method) of dimensions that have not been tested is risky, especially in connection with old mining shafts situated one level above (including a visiting mine). Blasting will cause excessive vibrations and air displacement and lead to structural damage. This poses a great risk of surface collapses, buildings damage and, in the worst case, personal injury. The amount of ore extracted per blasting the granite planned by Zinnwald Lithium GmbH twice a day, is 30 meters x 20 meters x 15 meters, i.e. 18,000 cubic meters per day. Furthermore, earthquakes can also be triggered as a result of blasting. Hence a quote from Zinnwald Lithium GmbH: “The seismic effects that may be caused as a result of the blasting in the area of the planned mine in the Zinnwald area are downstream.”

3. Lack of environmental sustainability of the planned mining projects in the Eastern Ore Mountains

according to CRMA, Article 6 (1) c)

3.1. Monitoring, preventing and minimizing environmental impacts

- Several significant increases in the targeted production volumes have consequences for people and nature that **run counter to all relevant sustainability criteria**. This particularly affects **SDG 3** ("Good health and well-being"), **SDG 6** ("Clean water"), SDG 10 ("Reduced inequalities"), **SDG 11** ("Sustainable cities and communities"), **SDG 12** ("Sustainable consumption and production"), SDG 13 ("Climate action"), **SDG 15** ("Life on land"), SDG 17 ("Partnerships for the goals").
- **Assessment of the planned mine dimensions:** Deutsche Lithium GmbH's draft operating plan (2019) envisaged an annual production volume of around 500,000 t. According to an expert involved in planning, this was already considered "very ambitious" by staff working on the plans - in terms of mining safety and the impacts on people and nature. Zinnwald Lithium GmbH currently wants to process ore at a rate of 1.5 Mt/a. This figure might increase, as "Even double the production volume is possible if mining is carried out more quickly, explains [managing director Marco] Uhlig" (Frankfurter Allgemeine Zeitung, 17.8.24, p.19). At the same time, Geomet s.r.o. is planning on the other side of the border, on the same ore body, a mine proposal at a rate of 1.7 to 2.3 Mt/a. By comparison: the maximum production of VEB Zinnerz Altenberg in the 1980s was around 1 Mt/a. The long-term consequences of this former tin ore mine still is and will burden the region perpetually, this also in financial terms. 30 years after the tin mine's closure, several million euros have to be invested in an arsenic leachate treatment plant to comply with the Water Framework Directive.
- The planned procedures, processes and technologies are unlikely to **correspond to BAT (best available techniques) and in terms of impact on people and nature**. Documents published by Zinnwald Lithium in July 2023 were met with an outcry among the potentially affected population and head-shaking among specialists and experts in the field. Since then, there have been no further updates.
- Numerous **mining sink-holes "Pingen"** in the eastern part of the Ore Mountains evidence how the stability of the mountains has been overestimated or, as in the case of the city of Altenberg, of the conscious acceptance of Pinge collapses. Parts of Altenberg had to be evacuated when the edges of the Pinge continued to collapse during industrial mining in the second half of the 20th century. Mining experts with deep knowledge of the region consider that the planned lithium projects will at minimum have comparable impacts. In the dimensions they are currently planned, this means that they can only be implemented via open-cast mining. This would result in the destruction of Zinnwald and Cínovec as well as valuable habitats.

3.2. Threats to Biodiversity

- The plans contradict European nature conservation goals. They would affect a unique mountain meadow and a clearance cairns ("Steinrücken") landscape with a very high cultural landscape value and a great biological diversity. Currently these are a coherent network of important **NATURA 2000** areas. Pending on the mining plans accepted, four to six SAC areas and four SPA bird sanctuaries would be affected on the German side, and two SAC and one SPA bird sanctuary on the Czech side. These areas and the relatively small, unprotected corridors in between contain **at least 15 different habitat types** Annex I of the Habitats Directive (of which at least 5 are priority habitat types). The conservation status of more than half of these habitat types was classified as "unfavorable" to "poor" in 2018; in particular regarding water-dominated habitat types. A further deterioration is foreseeable in the next Habitats Directive report. EU legal proceedings are underway against Germany for failure to meet these European targets. The eastern part of the Ore Mountains, with their high density of still relatively intact habitat types, play an important role.
- The well-developed and preserved **biotope network** between the numerous small-scale habitats results in complex ecological interactions. The biotope network is threatened by very large-scale waste disposal sites. Mining will require the construction of roads and will lead to constant heavy truck traffic which in return will have an impact on the biotope network. This poses a considerable risk to the network's high biodiversity, **with its many endangered/threatened animal and plant species**. It is an important distribution and breeding center for over 20 animal species, which have special protection status according to the European Habitats and Birds Directives. The area has great international responsibility for the conservation of some of these species (e.g. black grouse, horseshoe bat).
- During 1999-2018, the area's biological diversity was increased through a **large-scale nature conservation project called "Mountain Meadows in the Eastern Ore Mountains"** (www.bergwiesen-osterzgebirge.de). It was funded with taxpayers' money. The project sponsors (Saxon Switzerland - Eastern Ore Mountains district, Altenberg municipality) are contractually obliged to ensure that the objectives of the large-scale nature conservation project are met permanently.
- 30 years after the closure and environmental rehabilitation of the **"Spülkippe"** (a huge former industrial tailings plant) in the valley of the Kleine Biela, the spot has since developed into a valuable refuge for rare animal and plant species. It also links the nature conservation and NATURA 2000 areas of Weicholdswald and Geisingberg. Under no circumstances should there be any further devastation here!
- The Bielatal near Bärenstein (Zinnwald Lithium's actual preferred location for the processing plant and mining waste deposit) houses the **"biotope maintenance base" of the Green League of the Eastern Ore Mountains** in the middle of the species-rich **"Bielatal biotopes"**. Since 1996, the environmental association has been organizing the annual **"Hay-Camp"** here (in addition to numerous other nature conservation activities) - probably the **largest regular participatory nature conservation activity in Germany** ! (osterzgebirge.org/heulager-im-bielatal-baerenstein)
- The scale of the mining projects planned by Zinnwald Lithium GmbH and Geomet s.r.o. will diametrically go against the goals and requirements of the EU Nature **Restoration Law**, in force since July 2024. For example, renaturing and re-wetting the Georgenfelder Hochmoor Nature Reserve by 2030 will be impossible if at the same time an industrial mining will consume large amounts of the already limited water supply.

3.3. Risks to water resources and flood hazards

- Zinnwald Lithium GmbH and Geomet s.r.o. have not published any **information on water usage** and wastewater generation - not even rough estimates. In view of the increasing number of droughts, there is a risk **that the limited natural water supply** will be extremely overstretched. Prior 1990, mining operations in Altenberg and Cínovec were faced by water shortages due to the water needed for processing. This led, among other things, to dangerous health risks resulting from toxic and sharp-edged dust dispersed by the tailings waste dump near Bärenstein. The area has been exposed to long periods of drought; particularly since 2018. Taken into account that both mines will compete for the same water sources, not only the moors of the Eastern Ore Mountains are at stake, but also the region's **drinking water supply** - all the way to the metropolitan areas of Dresden and northern Bohemia!
- Mining poses significant risks to the **water quality of rivers** and groundwater bodies (and thus also to the drinking water supply). The rock has a high geogenic arsenic content, which will be released into the environment via mining and the waste dumps. In addition, it can be assumed that the chemical processing facility will add further emissions; including of a toxic nature. Compliance with the water parameters as specified by the European **Water Framework Directive** will be impossible.
- The eastern Ore Mountains are **a flood-origin area**. Tragically this was demonstrated by flood disasters such as in 2002. The retention basins (TMF) for mining waste pose a particular risk. In 1966, the Tiefenbachhalde dam above Geising broke, and a mudslide rolled down the valley through the town and further downriver. In 2002, the Bielatal TMF was very close to getting overloaded. This led to residents of the settlements down the valley to be temporarily evacuated. A re-activation of that TMF, as considered by Zinnwald Lithium GmbH currently, would entail incalculable dangers. (Its cooperation with company Knight Piesold Ltd. is worrying, as it was partly responsible for the broken dam in Mount Polley, Canada, ten years ago and the resulting environmental disaster.)
- The sheer scale of the planned mining operations with associated landfill infrastructure and the chemical processing will lead to an unacceptable level of **soil sealing** and compaction.
- The Liebenau location variant would require an approx. 10 km long tunnel between the deposit and the processing industry. This tunnel would cross the **Lauenstein flood retention basin** at a shallow depth and jeopardize its stability.

4. Social Responsibilities

according to CRMA, Article 6 (1) c)

4.1. Threat to the socio-economic foundations of the region

Many of those living in villages of the eastern Ore Mountains region look at a family history that goes back centuries. Their ancestors shaped the landscape that many of them are trying to preserve today. Numerous guests and tourists from near and far visit the region with its special natural features and cultural character.

- The area of Altenberg, Lauenstein and Zinnwald and Krupka/Graupen belongs to the cores of the **UNESCO World Heritage Site "Ore Mountains/Krušnohoří Mining Region."** Mining would threaten this landscape and put at immediate risk classified monuments such as: "Vereinigt Zwitterfeld zu Zinnwald", "Steinrückfelder am Geisingberg" and "Aschergraben." With the WHS status of the Dresden Elbe Valley already revoked, it would be important to not risk the delisting of a hard-earned UNESCO site for a second time in Saxony!
- The eastern Ore Mountains are a vital recreational area for those living in the industrial conurbations to the north (Elbe Valley near Dresden) and south (North Bohemian Basin/Mostecká pánev with Teplice). Ever since mining terminated in 1991, Altenberg and its districts focused on the **development of tourism, sport, spas**, etc. and invested heavily. European subsidies have also been used to develop the region's recreational potential. Important tourist destinations are directly threatened by the lithium plans. They include the Zinnwald visitors mine, winter sports trails around Altenberg-Zinnwald as well as Cínovec, Georgenfelder Hochmoor, Geisingberg and Geisingbergwiesen. Altenberg might lose its "spa resort" designation and Zinnwald its title of a "state-recognized recreational area" due to noise pollution, massive truck traffic and other emissions. The Teplice spa on the Czech side is also threatened by mining and the increased water consumption and wastewater generation mining will cause (water catchment area in the Cínovec area).
- Pending on the location chosen by Zinnwald Lithium, large swathes of **agricultural land** are threatened to be sacrificed to mining. In the Liebenau area, this would entail some of the most productive soils of the eastern Ore Mountains. It can be expected that farmers will exert strong resistance. In the Bärenstein area, species-rich meadows and pastures would be affected. They are owned and farmed **by organic farmers in accordance with strict ecological guidelines**. In addition to numerous hobby beekeepers, professional ecological beekeeping is also at stake.
- State-, municipal- as well as privately owned forests in the eastern Ore Mountains are already facing enormous challenges due to climate change. The catastrophic damage caused to forests by sulfur dioxide from previous brown coal power generation is still reflected in (far too) acidic soil conditions, which require expensive liming to protect the soil every year. These efforts are co-financed by European funds. These forests and their owners would not be able to bear additional burdens. The immediate **destruction of forest areas**, but also the indirect impact to forests is feared especially on the Czech side. Compensation through reforestation would at best compensate for the losses in the very long term and would come to the expense of additional agricultural land.
- Residents of Zinnwald and Cínovec would be directly affected by the mine proposals. Given the planned mining dimensions, **relocation and possible expropriation of the residents would** in all probability be unavoidable. Zinnwald Lithium Plc. (the parent company of Zinnwald Lithium GmbH) announced to its investors in September 2024 that a "Land Acquisition and **Resettlement**

Framework" will be commissioned. Although the company, when talking to locals, still claims that there will be no displacement, it is unlikely that it will pay the full value to the property owners that will need to relocate. The same applies to holiday homes, guest houses, etc., which can then no longer be rented out. So far, no compensation for such a situation has been provided.

4.2. Opaque business practices

- After Deutsche Lithium GmbH presented its plans in 2019 (and the city council approved them), there followed a long period of a total information blockade from the part of Zinnwald Lithium GmbH. This company succeeded the previous owner but did not take over the employees and partners who had previously maintained contacts with civil society. In July 2023, a set of completely absurd planning drafts were published; drawn up without any prior consultations, and Zinnwald Lithium GmbH took them to a scoping meeting. (*baerenstein.org/schockmomente*) Since then, the basis of trust has been permanently damaged.
- There were several public events in 2024, each with strict admission controls. The essence of Managing Director Uhlig's presentations: everything is still in the planning process; more concrete information is not yet available. Evasive replies were given to specific questions and the true state of planning progress still is a secret. At the same time the ZL is regularly updating its investors (the BIs must also use this as their main source of information on current planning status), and according to these publications, ever larger mining volumes are being targeted.
- **The plans have been met with widespread rejection** by both Czech and German municipalities. There is no public acceptance of lithium mining at the Czech regional level. Even among most of the German authorities affected by the plans, doubts about whether the project can be approved can be felt, at least in private discussions. A political lobby meeting between the managing director of Zinnwald Lithium and Chancellor Scholz at the Freiberg Mining Authority should be viewed very critically in terms of the rule of law and licensing process. Is this intended to put pressure on the licensing authority? (*www.saechsische.de/wirtschaft/regional/kanzler-scholz-in-freiberg-lithium-abbau-ist-projekt-von-groesster-prioritaet-CM7MD7K4T6XSGMAM7DCF4FATTQ.htm*)
- German civil society actors, especially environmental associations, were no longer consulted after 2019 (the only exception being the legally recognized nature conservation associations at the scoping meeting on August 22, 2023). **The communication and consultation tools that were offered on both the German and Czech side are purely formal, incomplete and subjective.** Targeted inquiries from members of citizens' initiatives are met with evasive replies, half-truths and even obvious misinformation.
- Due to the lack of structured and regular updates from the part of the mining companies to the public, there is **uncertainty, even great fear** and anger among the population. The general dissatisfaction with political decisions being made over their heads threatens to be expressed even more strongly in the electoral successes of extreme and populist parties.

Conclusion

It is impossible to implement mining projects of the planned scale (several times the amount of tin ore produced in Altenberg in the 1980s!) in an environmentally and socially acceptable manner. To prevent serious damage to the region (and beyond), we are asking you to **reject granting 'strategic project' status to the German and Czech lithium mining proposals in the Zinnwald / Cínovec and in the Altenberg and Dubí municipalities.** A subsequent approval could only be given on the basis of truly environmentally and socially acceptable planning. However, a drastic reduction in the planned production volumes would be an indispensable prerequisite for this. If environmental and other regulations are (or are allowed to be) adequately taken into account in the approval procedures, there will be no official approval of the framework operating plan including the environmental impact assessment! Otherwise, lengthy legal disputes are to be expected. The EU Commission should also be critical of mining plans built on such shaky foundations and not spend taxpayers' money on them.

The decisions around Zinnwald are likely to set the course for mining in the area. In order to be able to utilize the deposits of the Erzgebirge in environmentally and socially responsible ways in line with the CRMA's requirements, detailed and precise assessments are necessary, which cannot be achieved with a classification as a "strategic project" and the associated "streamlined and efficient" procedures.

1. Beitrag zur Versorgungssicherheit der Union mit strategischen Rohstoffen?

entsprechend CRMA, Artikel 6 (1) a)

- Die Zinnwald Lithium GmbH ist **kein deutsches Unternehmen**, sondern eine 100-prozentige Tochterfirma des im Vereinigten Königreich ansässigen Unternehmens Zinnwald Lithium Plc. (Nicht-EU). Zu den größten Anteilseignern gehört die chinesische Ganfeng International Trading (Shanghai) Ltd. (www.marketscreener.com/quote/stock/ZINNWALD-LITHIUM-PLC-118328511/company-shareholders). **Ganfeng International Trading (Shanghai) Ltd.** ist eine Tochtergesellschaft von Ganfeng Lithium Co. Ltd. Das bedeutet, dass das Lithium im Falle eines Abbaus in Nicht-EU-Mitgliedstaaten, einschließlich China, ausgeführt werden könnte und/oder dass Ganfeng International Trading, sobald die Mine in Betrieb ist, seine Eigentumsrechte erhöhen wird, um den Betrieb zu kontrollieren. Dies würde nicht zur Rohstoffsicherheit der EU gemäß Artikel 6 beitragen.
- Bei Geomet s.r.o. hält die European Metals Holding 49 % der Anteile. Trotz ihres Namens ist die EMH ein außereuropäisches Unternehmen, das an der australischen und britischen Börse notiert ist. Australien fördert und exportiert die größten Mengen an Lithium (einschließlich großer Mengen nach China). In Anbetracht der Verbindungen von EMH zu Australien gibt es keine Garantien dafür, dass Lithium nicht auf Nicht-EU-Märkte geliefert wird.

2. Durchführbarkeit der Bergbauprojekte und Umfang der geplanten Vorhaben

entsprechend CRMA, Artikel 6 (1) b)

- Die **technische Durchführbarkeit** der Bergbauprojekte ist noch nicht nachgewiesen, da noch keine Machbarkeitsstudien vorliegen. Das gilt sowohl für die tschechischen Planungen der Firma Geomet s.r.o. als auch für die der Zinnwald Lithium GmbH auf der deutschen Seite. Trotz umfangreicher Bohrkampagnen sind viele Parameter und Konsequenzen nicht bekannt. Beispielsweise wurden zur Verfügbarkeit von Prozesswasser sowie des Flächenbedarfs für Halden und Aufbereitungsfabriken bisher keine belastbaren Zahlen veröffentlicht. Eine weitgehend unbekannte Größe stellen bei den Lagerstätten des Ost-Erzgebirges nicht dokumentierte Altbergbaureisiken dar.
- Der sehr geringe Lithium-Gehalt der Lagerstätte lässt die **Wirtschaftlichkeit mehr als fraglich** erscheinen: Der Lithiumgehalt des ursprünglich für den Abbau vorgesehenen Gesteins (Greisen) beträgt **0,35%** (bzw. 0,75 % Li₂O), was eine sehr geringe Lithiumkonzentration ist. Durch die Mineral Resource Estimate (MRE) im Februar 2024 wurde bekannt gegeben, dass der Abbau auch im Albit-Granit mit dem noch geringeren Lithiumgehalt von **0,21 %** (bzw. 0,45 % Li₂O) geplant ist. Der durchschnittliche Lithiumgehalt von internationalen Hard-Rock-Projekten liegt bei 1,1 % Li₂O. Damit sind im geplanten Projekt der Zinnwald Lithium GmbH pro produzierter Tonne LiOH sehr große zu fördernde Gesteinsmengen verbunden, die verarbeitet und deponiert werden müssen. Die Wirtschaftlichkeit dieses großen Masseumsatzes, der mit viel Energie- und Wasserbedarf verbunden ist, wurde bisher nicht nachgewiesen. Eine Pre Feasibility Study (PFS) wurde für das 1. Quartal 2025 angekündigt; das Erstellen einer Bankable Feasibility Study (BFS) konnte bisher nicht in Aussicht gestellt werden. Somit lagen die wirtschaftlichen Eckdaten bis zur Antragstellung bei der EU im August 2024 noch nicht vor.

- Wenn sich die **Preisentwicklung** der letzten Jahre für Lithium nicht grundlegend und nachhaltig in ihr Gegenteil verkehrt, kann ein wirtschaftlicher Betrieb von Bergwerken an der Lagerstätte Zinnwald als ausgeschlossen gelten. Zinnwald Lithium wurde im Gutachten von RFC Ambrian (Lithium Equity Market Report, November 2023) in die Kategorie "Tier 3" eingordnet. Laut *minexconsulting.com/definitions/tiers* sind dies "small / marginal deposits, ... only get developed at the top of the business cycle and/or developed only if they are satellite operations to an existing business business (i.e. they would never be developed as a stand-alone mine)."
- Offenbar bezweifelt auch das **tschechische Staatsunternehmen ČEZ**, das zu 51 % am Bergbauunternehmen Geomet s.r.o. beteiligt ist, die wirtschaftliche Durchführbarkeit des Vorhabens. Deren seit langem angekündigte **Entscheidung** wurde inzwischen **auf Mitte 2025 verschoben**. (*forbes.cz/cekani-na-lithium-cez-znovu-odklada-rozhodnuti-o-tezbe-na-cinovci*)
- Das von der Deutsche Lithium GmbH 2019 geplante Fördervolumen von ca. 500.000 t /a reicht offenbar nicht aus, um genügend Investoreninteresse und staatliche Förderwürdigkeit zu erzielen. Vermutlich aus diesem Grund hat das Nachfolgeunternehmen Zinnwald Lithium GmbH mit einer erneuten Bohrkampagne versucht, die wesentlich geringeren Lithiumgehalte des umgebenden Gesteins mit in die Planungen einzubeziehen. Damit steigen aber nicht nur die Kosten für den Bergbau selbst, sondern auch die **Folgekosten für Menschen und Natur** – weit über die Region hinaus. Welche extrem langfristigen und extrem teuren Folgen überdimensionierter Bergbau nach sich zieht, zeigt das Erzgebirge sehr nachdrücklich! (Uranbergbau-Altlasten der SDAG "Wismut", aber auch VEB Zinnerz Altenberg und tschechische Braunkohleförderung)
- Bei der Lagerstätte Zinnwald / Cínovec handelt es sich um einen grenzübergreifenden Granitstock (mit erzhaltigem Greisenkörper). Der Abbau der Lithium-Vorräte wird **sowohl von tschechischer als auch von deutscher Seite von konkurrierenden Unternehmen** geplant. Es sind weder Kooperationen noch grenzüberschreitende Koordinierungen erkennbar. Offensichtlich werden für den Bergbau benötigte, aber sehr begrenzte Ressourcen (wie z.B. die Verfügbarkeit von Prozesswasser) doppelt verplant. **Kumulative Auswirkungen** insbesondere auf die Bergstabilität (und damit die Sicherheit der darüber liegenden Orte Zinnwald und Cínovec) wurden bisher gar nicht oder bei weitem nicht ausreichend berücksichtigt. Es besteht die Gefahr, dass die Auswirkungen bis zu dreimal so groß sein können wie bei der Einhaltung der Regel „eine Lagerstätte – ein Bergbau“. Berücksichtigt werden müssen außerdem die zusätzlichen Planungen, eine große Abraumphalde des Altbergbaus in Cínovec im Oberflächenabbau erneut auszubeuten.
- Die Durchführbarkeit der **Erzgewinnung mittels massiver Sprengungen** (Sublevel Mining Method) von bisher nicht getesteten Dimensionen ist sehr bedenklich, besonders in Zusammenhang mit dem darüber befindlichen, teilweise unbekanntem, Altbergbau. Diese Abbaumethode kann übermäßige Vibrationen und Luftverdrängung verursachen und damit zu Strukturschäden führen. Es besteht dadurch die große Gefahr von Tagesbrüchen, Gebäudeschäden sowie schlimmstenfalls auch Personenschäden. Die von der Zinnwald Lithium GmbH geplante Abschlagsmenge pro Sprengung im Granit, die zweimal täglich stattfinden soll, beträgt 30 Meter x 20 Meter x 15 Meter, also 18.000 Kubikmeter täglich. Desweiteren können in Folge der Sprengungen auch Erdbeben ausgelöst werden. Zitat Zinnwald Lithium GmbH, aus Tischvorlage unter 3.1 Schutzgut Mensch: "Nachgeschaltet sind die infolge der Sprengungen evtl. hervorgerufenen seismischen Einwirkungen im Bereich des geplanten Bergwerks im Raum Zinnwald."

3. Fehlende Umwelt-Nachhaltigkeit der geplanten Bergbauvorhaben im Ost-Erzgebirge

entsprechend CRMA, Artikel 6 (1) c)

3.1. Überwachung, Verhinderung und Minimierung von Umweltauswirkungen

- Die mehrfachen drastischen Erhöhungen der anvisierten Fördermengen führen zu Konsequenzen für Menschen und Natur, die **allen relevanten Nachhaltigkeitskriterien entgegenstehen**. Dies betrifft insbesondere **SDG 3** („Gesundheit und Wohlergehen“), **SDG 6** („sauberes Wasser“), SDG 10 („Weniger Ungleichheiten“), **SDG 11** („Nachhaltige Städte und Gemeinden“), **SDG 12** (Nachhaltiger Konsum und Produktion“), SDG 13 („Maßnahmen zum Klimaschutz“), **SDG 15** („Leben an Land“), SDG 17 („Partnerschaften zur Erreichung der Ziele“)
- **Einordnung der geplanten Bergwerksdimensionen:** Der von der Deutschen Lithium GmbH 2019 ausgelegte Entwurf eines Rahmenbetriebsplanes sah eine jährliche Fördermenge von ca. 500000 t vor. Nach Aussage eines maßgeblich an den damaligen Planungen beteiligten Experten sei dies von den Mitarbeitern zu dieser Zeit schon als „sehr sportlich“ angesehen worden – d.h. die Grenze des Verantwortbaren für Bergsicherheit und regionale Belastungen von Mensch und Natur. Inzwischen geht die Zinnwald Lithium GmbH offiziell von 1,5 Millionen t pro Jahr aus, inoffiziell womöglich noch deutlich mehr („Auch die doppelte Fördermenge sei möglich, wenn man schneller fördere, erklärt [Geschäftsführer Marco] Uhlig.“ – Frankfurter Allgemeine Zeitung, 17.8.24, S.19). Gleichzeitig plant Geomet s.r.o. auf der anderen Seite der Grenze, am gleichen Erzkörper, mit 1,7 bis 2,3 Millionen Tonnen Erzförderung jährlich. Zum Vergleich: das Fördermaximum des VEB Zinnerz Altenberg in den 1980er Jahren lag bei etwa 1 Mio Tonnen Erz pro Jahr. Die langfristigen Folgen dieses vergangenen Zinnerz-Bergbaus belasten die Region bis in alle Ewigkeit. So müssen zur Zeit (mehr als 30 Jahre nach Einstellung des Zinnbergbaus) mehrere Millionen Euro in eine Arsen-Sickerwasser-aufbereitungsanlage investiert werden, um die Vorgaben der Wasserrahmenrichtlinie einzuhalten.
- Die geplanten Verfahren, Prozesse und Technologien entsprechen hinsichtlich Auswirkungen auf Mensch und Natur wahrscheinlich **nicht dem bestmöglichen Stand von Wissenschaft und Technik (BAT)**. Dies belegen zumindest die letzten veröffentlichten Unterlagen (Juli 2023) der Zinnwald Lithium, die zu einem Aufschrei unter der potentiell betroffenen Bevölkerung sowie zum Kopfschütteln unter Fach- und Gebietskennern geführt hatten. Neuere Planungen hat die Zinnwald Lithium bisher nicht bekanntgegeben.
- Zahlreiche **Pingen** zeugen im Ost-Erzgebirge von der Überschätzung der Stabilität des Gebirges bzw., wie im Falle Altenbergs, von der bewussten Inkaufnahme von Pingenbrüchen. Ortsteile von Altenberg mussten geräumt werden, als im Zuge des industriellen Bergbaus in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts die Pingenränder immer weiter nachbrachen. Bergbaukenner der Region meinen im Gespräch, dass die heute diskutierten Lithium-Vorhaben mindestens vergleichbare Wirkungen haben werden – und in den jetzt geplanten Dimensionen eigentlich nur im Tagebaubetrieb realistisch umzusetzen wären. Dies hätte die Vernichtung von Zinnwald und Cínovec sowie wertvoller Lebensräume zur Folge.

3.2. Gefahren für die Biologische Vielfalt

- Die Pläne stehen im Widerspruch zu den europäischen Zielen des Naturschutzes. Betroffen wäre eine weithin einzigartige Bergwiesen-Steinrückenlandschaft von außerordentlich hohem landschaftskulturellem Wert und mit großer biologischer Vielfalt. Daraus resultiert unter anderem ein engmaschiges und kohärentes Netz bedeutender **NATURA-2000**-Gebiete. Je nach Planungsvariante wären auf deutscher Seite vier bis sechs FFH-Gebiete und vier SPA-Vogelschutzgebiete betroffen, auf tschechischer Seite zwei FFH- und ein SPA-Vogelschutzgebiet. Diese Gebiete und die relativ kleinen, nichtgeschützten Zwischenräume beinhalten sehr viele Vorkommen von **mindestens 15 verschiedenen Lebensraumtypen** entsprechend Anhang I FFH-Richtlinie (davon mind. 5 prioritäre LRT). Der Erhaltungszustand von mehr als der Hälfte dieser Lebensraumtypen wurde mit dem letzten Bericht (2018) in Sachsen als "ungünstig" bis "schlecht" eingestuft, was insbesondere auch die wassergeprägten LRT betrifft, eine weitere Verschlechterung ist für den nächsten FFH-Bericht absehbar. Gegen Deutschland laufen aktuell bereits EU-Klageverfahren wegen Nichterfüllung der FFH-Ziele. Dem Ost-Erzgebirge mit seiner hohen Dichte noch relativ intakter LRT kommt demzufolge eine besondere Rolle zu!
- Durch den gut entwickelten und erhaltenen **Biotopverbund** zwischen den zahlreichen, kleinstrukturierten Lebensräumen bestehen komplexe ökologische Wechselwirkungen. Der Biotopverbund ist durch die geplanten, extrem großflächigen Abraumdeponien gefährdet. Zusätzliche Gefahren gehen dabei auch von Straßenausbaumaßnahmen und Schwerlastverkehrszunahmen in Zusammenhang mit den Bergbauplänen aus. Daraus resultiert auch ein hohes Risiko für die hier besonders hohe Biodiversität **mit zahlreichen gefährdeten / vom Aussterben bedrohten Tier- und Pflanzenarten**. Es handelt sich u.a. um ein wichtiges Verbreitungs- und Fortpflanzungszentrum von mehr als 20 Tierarten, denen nach den Anhängen von FFH- und Vogelschutzrichtlinie besonderer Schutz zukommen soll. Für die Erhaltung einiger dieser Arten (z.B. Birkhuhn, Hufeisennase) hat das Gebiet große internationale Verantwortung.
- Während des Zeitraumes 1999-2018 wurde die Biologische Vielfalt über das **Naturschutzgroßprojekt "Bergwiesen im Osterzgebirge"** (www.bergwiesen-osterzgebirge.de) weiterentwickelt und mit Steuergeldern gefördert. Die Projektträger (Landkreis Sächsische Schweiz - Osterzgebirge, Stadt Altenberg) sind vertraglich verpflichtet zur dauerhaften Sicherstellung der Zielerreichung des Naturschutzgroßprojekts nach Abschluss der Förderung durch den Bund.
- Nach über 30 Jahren Stilllegung und natürlicher Entwicklung hat sich insbesondere die „**Spülkippe**“ (ehemalige Industrielle Absetzanlage) im Tal der Kleinen Biela zu einem extrem wertvollen Refugium für seltene Tier- und Pflanzenarten entwickelt. Sie stellt heute ein wichtiges Bindeglied zwischen den Naturschutz- bzw. NATURA-2000-Gebieten Weicholdswald und Geisingberg dar. Hier darf auf keinen Fall eine erneute Devastierung erfolgen!
- Im Bärensteiner Bielatal (der von Zinnwald Lithium aktuell offenbar bevorzugten Standortvariante für die Aufbereitungsindustrie und die Aufhaltung des tauben Materials) befindet sich inmitten der artenreichen "Bielatalbiotope" die "**Biotoppflegebasis**" der Grünen Liga Osterzgebirge. Seit 1996 veranstaltet der Umweltverein hier, neben zahlreichen anderen Naturschutzaktivitäten, das alljährliche "**Heulager**" - der wahrscheinlich **größte regelmäßige Mitmach-Naturschutzeinsatz in Deutschland!** (osterzgebirge.org/heulager-im-bielatal-baerenstein)
- Es kann als sicher gelten, dass Bergbauvorhaben in den nun von Zinnwald Lithium GmbH und Geomet s.r.o. geplanten Größenordnungen den Zielen und Vorgaben der seit Juli 2024 gültigen EU-Verordnung zur Wiederherstellung der Natur / **Nature Restoration Law** diametral entgegentrauen

würden! Beispielsweise erscheint es unerreichbar, bis 2030 Moore zu renaturieren und wieder zu vernässen (NSG Georgenfelder Hochmoor!), wenn gleichzeitig ein zusätzlicher Großverbraucher das ohnehin begrenzte Wasserdargebot überstrapazieren wird.

3.3. Risiken für die Wasserressourcen sowie Hochwassergefahren

- Die Bergbauunternehmen Zinnwald Lithium GmbH und Geomet s.r.o. können (oder wollen) bisher **keine Informationen zum Wasserbedarf** und Abwasseranfall veröffentlichen – nicht einmal grobe Überschlagsschätzungen! Insbesondere angesichts der sich häufenden Dürrejahre ist die extreme **Überlastung des begrenzten natürlichen Wasserdargebots** der subkontinental geprägten Region zu befürchten. Bereits vor 1990 stand der Bergbau in Altenberg wie auch in Cínovec vor dem Problem nicht ausreichenden Prozesswassers. Dies führte unter anderem zu gefährlichen Gesundheitsbelastungen durch giftige und scharfkantige Stäube, die von der Spülkippe bei Bärenstein verweht wurden. Vor allem seit 2018 ist das Gebiet langen Dürreperioden ausgesetzt. Angesichts der drohenden Wasserkonkurrenz stehen nicht nur die Moore des Ost-Erzgebirges, sondern auch die **Trinkwasserversorgung** der Region auf dem Spiel – bis in die Ballungsräume Dresden und Nordböhmen hinein!
- Erhebliche Risiken gehen vom Bergbau für die **Wasserqualität der Fließgewässer** und der Grundwasserkörper aus (und damit ebenfalls für die Trinkwasserversorgung). Das Gestein weist einen hohen geogenen Arsengehalt auf, der durch Bergbau und die damit zusammenhängenden Deponien in die Umwelt abgegeben wird. Zusätzlich muss davon ausgegangen werden, dass von der chemischen Aufbereitungsindustrie noch unbekannte Emissionen ausgehen würden. Die Einhaltung der von der europäischen **Wasserrahmenrichtlinie** vorgegebenen Gewässer-Parameter würde damit unmöglich.
- Das Ost-Erzgebirge ist **Hochwasserentstehungsgebiet**, was sich in verheerenden Flutkatastrophen auf tragische Weise zeigt, zuletzt beim Augusthochwasser 2002. Ein besonderes Risiko stellen dabei die Rückhaltebecken der Bergbau-Abraummassen dar. 1966 brach der Damm der Tiefenbachhalde oberhalb von Geising, eine Schlammlawine wälzte sich durch den Ort talabwärts. 2002 stand die Spülkippe im Bielatal kurz vor der Überlastung – Bewohner der talabwärts liegenden Siedlungen mussten evakuiert werden, kurzzeitig sogar im 15 km entfernten Schlottwitz! Eine **erneute Inbetriebnahme der Spülkippe** (ehemalige Industrielle Absetzanlage), wie offenbar von der Zinnwald Lithium GmbH in Betracht gezogen, zöge unkalkulierbare Gefahren nach sich. (Sehr bedenklich ist in diesem Zusammenhang die Zusammenarbeit mit der Firma Knight Piesold Ltd., die offenbar vor zehn Jahren für den gebrochenen Damm im kanadischen Mount Polley und die daraus resultierende Umweltkatastrophe mitverantwortlich war)
- Mit den Bergbauvorhaben in der geplanten Größenordnung, der damit einhergehenden Deponie-Infrastruktur, aber auch der nun ebenfalls im Ost-Erzgebirge vorgesehenen chemischen Aufbereitungsindustrie werden völlig inakzeptable **Bodenversiegelungen** und -verdichtungen einhergehen.
- Bei der Standortvariante Liebenau wäre ein ca. 10 km langer Tunnel erforderlich zwischen Lagerstätte und Aufbereitungsindustrie. Dieser Tunnel würde in geringer Tiefe das **Hochwasserrückhaltebecken Lauenstein** queren und dessen Stabilität gefährden.

4. Soziale Verantwortungen

entsprechend CRMA, Artikel 6 (1) c)

4.1. Gefährdung der sozio-ökonomischen Grundlagen der Region

So manche der in den Dörfern des Ost-Erzgebirge lebenden Menschen können auf eine jahrhundertelange Familiengeschichte zurückblicken. Ihre Vorfahren haben die einzigartige historische Kulturlandschaft geprägt, die viele von ihnen heute zu erhalten versuchen.

Auch zahlreiche Gäste und Zuzügler aus Nah und Fern wissen die Region mit ihrer besonderen Naturlandschaft und kulturellen Prägung, den Zeugnissen aus bis zu 800 Jahren Siedlungsentwicklung und den landschaftlichen Schönheiten zu schätzen.

- Das Gebiet um Altenberg, Lauenstein und Zinnwald sowie bis nach Krupka/Graupen umfasst wesentliche Kernbestandteile des **UNESCO-Welterbes „Montanregion Erzgebirge/Krušnohoří“**. Unmittelbar bedroht sind vor allem: „Vereinigt Zwitterfeld zu Zinnwald“, „Steinrückfelder am Geisingberg“, „Aschergraben“. Nach der Aberkennung des Welterbetitels für die „Kulturlandschaft Dresdner Elbtal“ darf in Sachsen nicht zum zweiten Mal ein hart erarbeiteter Welterbestatus aufs Spiel gesetzt werden!
- Das Ost-Erzgebirge ist ein wichtiges und kaum ersetzbares Erholungsgebiet für Bewohner der industriellen Ballungsräume im Norden (Elbtal bei Dresden) und Süden (Nordböhmisches Becken/ Mostecká pánev mit Teplice). Konsequenterweise haben Altenberg und seine eingemeindeten Ortsteile seit der Einstellung des Bergbaus 1991 ökonomisch auf die **Entwicklung von Tourismus, Sport, Kurwesen** etc. gesetzt und dafür sehr hohe Investitionen getätigt. In Anspruch genommen wurden dafür in erheblichem Maße auch europäische Fördermittel. Bedeutsame überregionale Tourismusdestinationen im unmittelbar von Lithiumplänen bedrohten Gebiet sind unter anderem: Schaubergwerk Zinnwald, Wintersportloipen um Altenberg-Zinnwald sowie Cínovec, Georgenfelder Hochmoor, Geisingberg und Geisingbergwiesen. Es ist zu befürchten, dass Altenberg seinen Titel „Kurort“ und Zinnwald seinen Titel „Staatlich anerkannter Erholungsort“ auf Grund der Lärmbelastung, des massiven LKW-Verkehrs und weiteren Emissionen aberkannt bekommt. Grubenanlagen, Wasserverbrauch und Abwasserproblematik bedrohen darüberhinaus den Heilbadbetrieb in Teplice (Wassereinzugsgebiet im Raum Cínovec).
- Je nach Standortvariante, die von Zinnwald Lithium am Ende bevorzugt wird, ist die großflächige Inanspruchnahme von **landwirtschaftlichen Nutzflächen** zu befürchten. Im Raum Liebenau wären dies einige der ertragreichsten Böden des Ost-Erzgebirges. Von Seiten der Landwirte ist mit heftigen Widerständen zu rechnen, wie sie sich in den letzten Monaten schon aus anderen Anlässen Bahn gebrochen haben. Vor allem im Raum Bärenstein wären insbesondere artenreiche Wiesen und Weiden betroffen, die überwiegend von Biolandwirten **nach strengen ökologischen Vorgaben bewirtschaftet** und gepflegt werden. Neben zahlreichen Hobby-Imkereien steht hier auch die Existenz einer ökologisch vorbildhaften Berufsbienenzucht auf dem Spiel.
- Die forstliche Nutzung der Staats-, Kommunal- und Privatwälder im Ost-Erzgebirge steht wegen der klimawandelbedingten Veränderungen vor enormen Herausforderungen. Noch immer spiegeln sich die katastrophalen Schwefeldioxid-Waldschäden früherer Braunkohleverstromung in (viel zu) sauren Bodenverhältnissen wider, gegen die bis heute alljährlich teure Bodenschutzkalkungen vorgenommen werden müssen, mit europäischen Geldern kofinanziert. Neue, zusätzliche Belastungen sind weder für die Waldökosysteme, noch für die Waldbewirtschafter zu verkraften! Insbesondere auf der tschechischen Seite, aber je nach Standortvariante auch bei den Vorhaben in Zinnwald, Bärenstein und/oder Liebenau ist die unmittelbare **Vernichtung von Waldflächen**, sowie die indirekte Beeinflussung weiterer Wälder zu befürchten. Ausgleich durch Neuaufforstungen

würde die Verluste allenfalls sehr langfristig kompensieren und ginge mit Sicherheit zulasten weiterer Landwirtschaftsflächen.

- Unmittelbar betroffen wären von den Bergwerken vor allem die Einwohner von Zinnwald und Cínovec. Bei den aktuell geplanten Abbaudimensionen wäre eine **Umsiedlung der Bewohner** aller Wahrscheinlichkeit nicht zu vermeiden – auch wenn dies von den Verantwortlichen gegenüber den Menschen noch verneint wird. Zinnwald Lithium Plc. (der Mutterkonzern der Zinnwald Lithium GmbH) gab am 20. September 2024 seinen Investoren bekannt, dass ein „Land Acquisition and **Resettlement Framework**“ in Auftrag gegeben werden soll. Selbst wenn es, wie von den Bergbauunternehmen behauptet, nicht zur Vertreibung kommen sollte, ist ein kompletter Werteverfall der nicht mehr verkäuflichen Häuser zu erwarten. Das gleiche betrifft Ferienhäuser, Pensionen etc., die dann nicht mehr vermietet werden können. Bisher ist offenbar keinerlei Entschädigung für diese Situation vorgesehen.

4.2. Intransparente Geschäftsmethoden

- Nach der Auslegung der Planungsunterlagen der Deutschen Lithium GmbH 2019 (und der darauf bezogenen Zustimmung des Stadtrats) folgten **viele Jahre absolute Informationsblockade** seitens der Zinnwald Lithium GmbH, die aus dem vorherigen Unternehmen hervorgegangen war – ohne die wichtigsten Mitarbeiter und Partner, die zuvor die Kontakte zur Zivilgesellschaft gepflegt hatten. Im Juli erfolgte die Veröffentlichung von völlig abwegigen, ohne irgendwelche vorherige Konsultationen erstellten Planungsentwürfen, mit denen die Zinnwald Lithium GmbH zu einem Scoping-Termin antrat. Seither ist die Vertrauensbasis nachhaltig gestört. (baerenstein.org/schockmomente)
- 2024 gab es zwar mehrere öffentliche **Veranstaltungen**, aber jeweils **mit strikter Einlasskontrolle**. Die Quintessenz der Vorträge von Geschäftsführer Uhlig: alles noch im Planungsprozess, konkretere Informationen bisher nicht möglich. **Auf konkrete Anfragen seitens der Bürgerinitiativen gibt es ausweichende Antworten**, der wahre Planungsfortschritt scheint geheim bleiben zu sollen. Derweil erfolgen aber durchaus regelmäßige Informationen der ZL an ihre Investoren (auch die BIs müssen dies als Haupt-Infoquelle zu aktuellen Planungsständen nutzen), diesen Veröffentlichungen zufolge werden immer größere Fördermengen anvisiert.
- Die geplanten Projekte stoßen in der bekanntgewordenen Form sowohl bei den tschechischen als auch den deutschen **Gemeinden überwiegend auf Ablehnung**. Auf der tschechischen Regional-ebene gibt es keine öffentliche Akzeptanz für den Lithiumabbau. Auch bei den meisten deutschen Behörden, die von den Planungen tangiert werden, spürt man zumindest im privaten Gespräch die Zweifel an der Genehmigungsfähigkeit. Rechtsstaatlich/planungsrechtlich sehr kritisch ist hingegen ein politisches Lobbytreffen des Geschäftsführers von Zinnwald Lithium mit Bundeskanzler Scholz beim Oberbergamt Freiberg zu werten. Soll hier Druck gegenüber der Genehmigungsbehörde aufgebaut werden? (www.saechsische.de/wirtschaft/regional/kanzler-scholz-in-freiberg-lithium-abbau-ist-projekt-von-groesster-prioritaet-CM7MD7K4T6XSGMAM7DCF4FATTQ.htm)
- Die deutschen Akteure der Zivilgesellschaft, insbesondere Umweltvereine, wurden nach 2019 nicht mehr konsultiert (einzige Ausnahme: die gesetzlich anerkannten Naturschutzverbände zum Scoping-Termin am 22. August 2023). Die von den Bergbauunternehmen angebotenen **Instrumente zur Kommunikation und Konsultation sind rein formal, unvollständig und einseitig**. Dies trifft uneingeschränkt sowohl für die deutsche wie die tschechische Seite zu. Auf gezielte Nachfragen seitens der Mitglieder von Bürgerinitiativen erfolgen ausweichende Antworten, Halbwahrheiten bis hin zu offensichtlichen Falschinformationen.

- Mangels strukturierter und regelmäßig aktualisierter Informationen der Bergwerksunternehmen für die Öffentlichkeit herrschen **Verunsicherungen bis hin zu großen Ängsten** und auch Wut unter der Bevölkerung! Die allgemeine Unzufriedenheit mit politischen Entscheidungen, die über ihre Köpfe hin getroffen werden, drohen sich noch stärker in Wahlerfolgen extremer und populistischer Parteien zu äußern.

Fazit

Es ist absolut unmöglich, Bergbauvorhaben in den geplanten Größenordnungen (ein Mehrfaches der Fördermengen von Zinnerz Altenberg in den 1980er Jahren – Zeiten schlimmer Umwelterstörungen und Gesundheitsbeeinträchtigungen!) in umwelt- und sozialverträglicher Weise umzusetzen. Um schwerste Beeinträchtigungen der Region (und darüberhinaus) zu verhindern, fordern wir den Verzicht auf die Einstufung als „strategische Projekte“ gemäß Critical Raw Materials Act. Eine spätere Bewilligung kann nur auf der Basis wirklich umwelt- und sozialverträglicher Planungen erfolgen. Doch dafür wäre eine drastische Reduktion der geplanten Fördermengen unabdingbare Voraussetzung. Wenn Umwelt- und sonstige Vorschriften in den Genehmigungsverfahren angemessen berücksichtigt werden (dürfen), wird es keine behördliche Zustimmung zu Rahmenbetriebsplan samt Umweltverträglichkeitsprüfung geben können! Andernfalls sind langwierige rechtliche Auseinandersetzungen zu erwarten. Die EU-Kommission sollte auf derart wackligen Fundamenten aufgebauten Bergbauplanungen ebenfalls kritisch gegenüberstehen und keine Steuergelder dafür ausgeben.

Die Entscheidungen um Zinnwald dürften richtungsweisend für den Abbau im Gebiet werden. Um die Vorkommen des Erzgebirges entsprechend des Ansinnens des CRMA tatsächlich umwelt- und sozialverträglich nutzen zu können, sind ausführliche und genaue Prüfungen notwendig, die mit einer Einstufung als "strategisches Projekt" und den damit verbundenen "straffen und effizienten" Verfahren nicht zu vereinbaren sind.

1. Sporný přínos pro zabezpečení dodávek strategických surovin do EU

podle CRMA, čl. 6 odst. 1 písm. a)

- Zinnwald Lithium GmbH **není německá společnost**, ale vlastní ji britská společnost (tj. mimo EU) Zinnwald Lithium Plc. Vlastníkem této společnosti je Henry Maxey (UK), v níž je druhým největším akcionářem čínská společnost Ganfeng International Trading (Shanghai) Ltd. a třetím největším akcionářem společnost Oberon Securities Ltd. (sídlo: Šanghaj) (www.marketscreener.com/quote/stock/ZINNWALD-LITHIUM-PLC118328511/company-shareholders). Společnost **Ganfeng International Trading (Shanghai) Ltd.** je dceřinou společností Ganfeng Lithium Co., Ltd., která je jedním z největších výrobců lithia na světě. Existuje riziko, že v případě těžby může být lithium vyváženo do zemí mimo EU včetně Číny a/nebo dalších zemí a je pravděpodobné, že po otevření dolu společnost Ganfeng International Trading zvýší svůj podíl na trhu prostřednictvím kontroly nad těžbou, což by k bezpečnosti EU v oblasti surovin podle článku 6 nepříspělo.
- Ve společnosti Geomet s.r.o. vlastní European Metals Holding (EMH) 49 % akcií. Navzdory názvu je **EMH neevropská společnost**, kótovaná na burzách v Austrálii a Británii. Austrálie těží a exportuje největší množství lithia (mimo jiné obrovské množství do Číny) a vzhledem k vazbám EMH na Austrálii neexistují záruky, že lithium nebude dodáváno na trhy mimo EU.

2. Proveditelnost a rozsah plánovaných dolů

podle CRMA, čl. 6 odst. 1 písm. b)

- **Technická proveditelnost** obou návrhů dolů nebyla dosud dostatečně prokázána, protože zatím nebyly ukončeny a předloženy studie proveditelnosti od společnosti Geomet s.r.o. na české straně ani od společnosti Zinnwald Lithium GmbH na německé straně. I přes rozsáhlé průzkumné vrty není stále známá řada parametrů a dopadů. Například nebyly zveřejněny konkrétní údaje o množství vody potřebné pro těžbu a zpracování vytěženého materiálu nebo o plánovaném rozsahu prostoru pro skládky odpadu a zpracovatelské závody. Z velké části neznámým faktorem v ložiscích východního Krušnohoří, který je třeba řešit, jsou nezdokumentovaná rizika spojená se starými důlními díly.
- Velmi nízký obsah lithia v ložiscích zpochybňuje jejich **ekonomickou efektivitu**: obsah lithia v hornině určené k těžbě (greisen) je **0,35 %** (neboli 0,75 % Li₂O). Dle odhadu minerálních zdrojů z února 2024 (The Mineral Resource Estimate – MRE) se také plánuje těžba albitického granitu s ještě nižším obsahem lithia **0,21 %** (neboli 0,45 % Li₂O). Mezinárodně uznávaný průměr obsahu lithia pro projekty v tvrdých horninách je 1,1 % Li₂O. V rámci plánovaných projektů společnosti Zinnwald Lithium GmbH i společnosti Geomet s.r.o. bude pro jednu tunu LiOH nutné vytěžit, zpracovat a uložit obrovské množství horniny. Ekonomická efektivita takto rozsáhlé manipulace s materiálem, která je spojena s vysokými nároky na energii a vodu, nebyla dosud prokázána. Na první čtvrtletí roku 2025 byla společností Zinnwald Lithium GmbH ohlášena předběžná studie proveditelnosti (PFS), termín přípravy definitivní studie proveditelnosti (DFS) není znám. To znamená, že klíčové ekonomické údaje nejsou k dispozici, a tudíž nemohly být zahrnuty do žádosti v srpnu 2024.
- Pokud se **cena lithia** nezvýší, je ekonomická efektivita provozu dolu v Zinnwaldu mimo pochybnosti. Lithium Zinnwald bylo ve zprávě RFC Ambrian (Lithium Equity Market Report, listopad 2023) zařazeno do kategorie „Tier 3“. Podle webu minexconsulting.com/definitions/tiers se jedná o „malá/okrajová ložiska, ... která se rozvíjejí pouze na vrcholu hospodářského cyklu a/nebo se rozvíjejí pouze v případě, že jsou satelitním provozem k existujícímu obchodnímu podniku (tj. nikdy by se nerozvíjela jako samostatný důl)“.

- O ekonomické smysluplnosti proveditelnosti svého projektu pochybuje i **česká společnost ČEZ**, která drží v těžební společnosti Geomet s.r.o. 51% podíl. Rozhodnutí o pokračování nebo nepokračování projektu bylo letos v červnu **odloženo na polovinu roku 2025**. (forbes.cz/cekani-na-lithium-cez-znovu-odklada-rozhodnuti-o-tezbe-na-cinovci).
- Objem výroby ve výši přibližně 500 000 t/rok, který společnost Deutsche Lithium GmbH plánovala v roce 2019, byl nedostatečný k tomu, aby přilákal investory, a byl nezpůsobilý pro státní financování. Zřejmě proto nástupnická společnost Zinnwald Lithium GmbH provedla další průzkum, aby do svých plánů zahrnula i okolní horniny s mnohem nižším obsahem lithia. Tento krok nicméně zvyšuje nejen náklady na těžbu, ale také **negativní dopady na lidi a přírodu** a s tím spojené náklady, a to i daleko za hranicemi regionu. Krušné hory jsou názorným příkladem toho, jak dlouhodobé a extrémně nákladné jsou důsledky předimenzované těžby! (např. dědictví těžby uranu SDAG „Wismut“, ale také VEB Zinnerz Altenberg a česká těžba hnědého uhlí).
- Ložisko Cínovec-Zinnwald je přeshraniční žulové ložisko s rudonosnými greisenovými tělesy. Těžbu těchto zásob lithia plánují **dvě konkurenční společnosti, jedna na české a jedna na německé straně**. Nedochází však ke spolupráci nebo přeshraniční koordinaci těchto dvou těžebních projektů. Obě těžební společnosti plánují čerpat stejné a velmi omezené zdroje (např. vodu). Nebyly dostatečně zohledněny **kumulativní vlivy**, a to zejména na stabilitu pohoří a tím i bezpečnost obcí Cínovec a Zinnwald. Existuje riziko, že účinky by mohly být až třikrát větší, než kdyby těžební společnosti dodržely pravidlo „jedno ložisko – jeden důl“. Zohlednit kumulativní vlivy je nutné také v souvislosti s plánovanou povrchovou těžbu bývalé deponie na české straně.
- Rizikové je také plánovaný těžební postup **masivními odstřely** (podúrovňová těžební metoda) s parametry, které nebyly zatím prověřeny. Riziko vzniká zejména v souvislosti se starými důlními díly situovanými o jedno patro výše (včetně prohlídkového dolu na německé straně). Odstřely způsobí nadměrné vibrace a tlakové vlny povedou k poškození struktur v podzemí. To s sebou nese vysoké riziko propadů a změn na povrchu, poškození budov a v nejhorším případě i zranění osob. Množství rudy vytěžené na jeden odstřel žuly, který společnost Zinnwald Lithium GmbH plánuje dvakrát denně, činí 30 metrů x 20 metrů x 15 metrů, tj. 18 000 metrů krychlových denně. Kromě toho může být v důsledku odstřelů vyvoláno i zemětřesení. Zmíňme citaci společnosti Zinnwald Lithium GmbH: „Seismické dopady, které mohou být způsobeny v důsledku trhacích prací v oblasti plánovaného dolu v oblasti Zinnwald, budou analyzovány později.“

3. Nedostatečná environmetální udržitelnost plánovaných těžebních projektů ve Východním Krušnohoří

podle CRMA, čl. 6 odst. 1 písm. c)

3.1. Sledování, prevence a minimalizace dopadů na životní prostředí

- Takto plánované rozsáhlé těžební projekty s dopady na lidi a přírodu jsou **v rozporu se všemi relevantními kritérii udržitelnosti**. To se týká zejména cílů **SDG 3** („Dobré zdraví a blahobyt“), **SDG 6** („Čistá voda“), **SDG 10** („Snížení nerovností“), **SDG 11** („Udržitelná města a obce“), **SDG 12** („Udržitelná spotřeba a výroba“), **SDG 13** („Opatření v oblasti klimatu“), **SDG 15** („Život na zemi“), **SDG 17** („Partnerství pro cíle“).
- **Rozsah plánovaných těžebních projektů:** Návrh provozního plánu společnosti Deutsche Lithium GmbH počítá s ročním objemem těžby zhruba 500 000 t. Podle odborníka zapojeného do plánování těžby to již tehdy zaměstnanci společnosti považovali za „velmi ambiciózní“, a to z hlediska bezpečnosti těžby a dopadů na lidi a přírodu. Společnost Zinnwald Lithium GmbH chce v současné

době zpracovávat rudu v objemu 1,5 mil. tun ročně. Toto číslo by se mohlo ještě zvýšit. („Při rychlejší těžbě je možné dosáhnout i dvojnásobného objemu výroby, vysvětluje ředitel Zinnwald Lithium Marco Uhlig.“ – Frankfurter Allgemeine Zeitung, 17. 8. 2024, s. 19). Současně společnost Geomet s.r.o. plánuje na druhé straně hranice těžbu stejného ložiska ve výši 1,7 až 2,3 mil. tun ročně. Pro srovnání: maximální produkce společnosti VEB Zinnerz Altenberg v 80. letech 20. století se pohybovala kolem 1 000 tun ročně. Dlouhodobé důsledky tohoto bývalého dolu na cínovou rudu stále zatěžují a budou zatěžovat region trvale, a to i finančně. Třicet let po uzavření cínového dolu je třeba investovat několik milionů eur do čistírny arsenových výluhů, aby se vyhovělo požadavkům rámcové směrnice o vodě.

- Plánované postupy, procesy a technologie pravděpodobně **neodpovídají nejlepšímu dostupnému technologii (BAT) a poznatkům vědy z hlediska jejich dopadu na lidi a přírodu**. Dokumenty, které společnost Zinnwald Lithium zveřejnila v červenci 2023, se setkaly s pobouřením mezi dotčenými obyvateli i nechápavým přijetím mezi experty v oboru. Od té doby nebyly zveřejněny žádné další aktualizace.
- **Četné haldy a deponie** ve východní části Krušných hor svědčí o tom, že jsou rizika pro stabilitu hor podceňována, nebo vědomě akceptována jako v případě pinky v Altenbergu. Část Altenbergu musela být evakuována, když se okraje pinky během těžby ve druhé polovině 20. století stále propadaly. Těžební experti s hlubokou znalostí regionu se domnívají, že plánované těžební projekty budou mít minimálně srovnatelné dopady na povrchu jako těžba v minulosti. V rozsahu současných plánů by těžbu bylo možné realizovat pouze povrchovou, což by mělo za následek zničení Cínovce a Zinnwaldu i okolní přírody a cenných biotopů.

3.2. Ohrožení biologické rozmanitosti

- Plány jsou v rozporu s evropskými cíli ochrany přírody, protože budou mít dopad na jedinečné horské louky a krajinu horských hřebenů s vysoce hodnotnou kulturní krajinou a biologickou rozmanitostí včetně dnes souvislé sítě chráněných území systému **NATURA 2000**. V závislosti na rozsahu těžebních plánů by byly na německé straně dotčeny čtyři až šest evropsky významných lokalit (EVL) a čtyři ptačí oblasti, na české straně pak dvě evropsky významné lokality a jedna ptačí oblast. Tyto oblasti a relativně malé a nechráněné koridory mezi nimi obsahují **minimálně 15 různých typů stanovišť** podle přílohy I směrnice o stanovištích (z nichž minimálně 5 je prioritních typů). Stav ochrany více než poloviny těchto typů stanovišť byl v roce 2018 vyhodnocen jako „nepříznivý“ až „špatný“, zejména pokud jde o typy stanovišť vázaných na vodu. V příští zprávě o stavu stanovišť lze předpokládat další zhoršení. Proti Německu je vedeno soudní řízení EU za neplnění těchto cílů. Východní část Krušných hor s řadou dosud relativně nedotčených typů stanovišť má proto pro zachování biodiverzity klíčový význam!
- Dobře rozvinutá a zachovalá **síť biotopů** mezi četnými menšími stanovišti umožňuje řadu složitých ekologických interakcí. Síť biotopů je ohrožena rozsáhlými skládkami těžebních odpadů, zároveň si těžba vyžádá další výstavbu silnic a povede k neustálé těžké nákladní dopravě. To představuje značné riziko pro vysokou biologickou rozmanitost sítě s **mnoha ohroženými druhy živočichů a rostlin**. Jedná se o významnou oblast rozšíření a rozmnožování více než 20 druhů živočichů, které mají zvláštní status ochrany podle směrnic o ochraně přírody a krajiny a o ptácích. Za ochranu některých z těchto druhů (např. tetřívka obecný, vrápenec) nese oblast velkou mezinárodní odpovědnost.
- V letech 1999-2018 byla biologická rozmanitost oblasti zvýšena **díky rozsáhlému projektu ochrany přírody s názvem „Horské louky ve východním Krušnohoří“** (www.bergwiesen-osterzgebirge.de), který byl financován z peněz daňových poplatníků. Partneři projektu (Saské Švýcarsko – okres Východní Krušné hory, město Altenberg) jsou smluvně zavázáni zajistit trvalé plnění cílů velkoplošného projektu ochrany přírody.

- 30 let po uzavření a ekologické rekultivaci „**splachovací skládky**“ (bývalé průmyslové odkaliště) v údolí Kleine Biela se místo vyvinulo v cenné útočiště vzácných druhů živočichů a rostlin. Propojuje také chráněná území přírody a území NATURA 2000 Weicholdswald a Geisingberg. V žádném případě by zde nemělo dojít k další devastaci!
- Uprostřed druhově bohatých biotopů Bielatal u Bärensteinu (lokalita, kterou Zinnwald Lithium upřednostňuje pro zpracovatelský závod a úložiště těžebního odpadu) se nachází „**základna pro údržbu biotopů**“ organizace Grüne Liga Osterzgebirge. Od roku 1996 zde organizace kromě mnoha dalších aktivit na ochranu přírody každoročně pořádá akci „**Skladování sena**“, což je pravděpodobně největší pravidelnou akci na ochranu přírody s účastí veřejnosti v Německu! (osterzgebirge.org/heulager-im-bielatal-baerenstein)
- Rozsah těžebních projektů plánovaných společnostmi Zinnwald Lithium GmbH a Geomet s.r.o. bude v zásadním rozporu s cíli a požadavky zákona EU o obnově přírody (**EU Nature Restoration Law**), platného od července 2024. Například obnovu a znovuzavodnění přírodní rezervace Georgenfelder Hochmoor do roku 2030 nebude možné provést, pokud bude těžba zároveň spotřebovávat velké množství již tak omezených zásob vody.

3.3. Rizika pro vodní zdroje a nebezpečí povodní

- Společnosti Zinnwald Lithium GmbH a Geomet s.r.o. nezveřejnily dostatečné informace o **spotřebě vody a produkci odpadních vod**. S ohledem na narůstající počet suchých období hrozí extrémní zatížení **omezených přírodních zásob vody**. Před rokem 1990 se důlní provozy v Altenbergu a na Cínovci potýkaly s nedostatkem vody z nutnosti využívat ji při těžbě a úpravě vytěženého materiálu. Zároveň období sucha, konkrétně od roku 1998, vedou k nebezpečným zdravotním rizikům např. v souvislosti s toxickým prachem na skládce odpadu u Bärensteinu, jehož emise se suchem zvyšují. Tím, že obě těžební společnosti budou využívat totožné a omezené zdroje vody, jsou ohroženy nejen rašeliniště a vřesoviště východního Krušnohoří, ale také **zásobování regionu pitnou vodou**, a to až do metropolitních oblastí Drážďan a severních Čech!
- Těžba představuje významná rizika pro **kvalitu vody ve vodních tocích a kvalitu podzemních vod**, a tím i riziko pro zásobování pitnou vodou. Hornina má vysoký geogenní obsah arsenu, který se uvolňuje do životního prostředí těžbou, manipulací a skladováním materiálu. Kromě toho lze předpokládat, že další zpracování přinese s sebou další emise včetně toxických látek. **Dodržení parametrů specifikovaných rámcovou směrnicí EU o vodě nebude možné.**
- Východní Krušné hory jsou **oblastí ohroženou povodněmi**, což ukázaly tragické povodně, naposledy v srpnu roku 2002. Zvláštní riziko představují retenční nádrže (TMF) těžebního odpadu. V roce 1966 se nad Geisingem protrhla přehrada Tiefenbachhalde a přes město se údolím valila masa bahna. V roce 2002 byla přetížena retenční nádrž Bielatal, což vedlo k dočasné evakuaci obyvatel v údolí, na krátkou dobu dokonce i v 15 km vzdáleném Schlottwitz. Opětovné zprovoznění retenční nádrže, o které v současnosti uvažuje společnost Zinnwald Lithium GmbH, by znamenalo nebezpečí a nevyčíslitelné škody. (Znepokojivá je i spolupráce této společnosti se společností Knight Piesold Ltd., která byla částečně zodpovědná za protrženou hráz v Mount Polley v Kanadě před deseti lety a následnou ekologickou katastrofu.)
- Těžební projekty takového rozsahu s přidruženou infrastrukturou skládek a chemickým zpracováním povedou k nepřijatelnému **záboru a zhutňování půdy**.

4. Společenská odpovědnost

podle CRMA, článek 6 (1) c)

4.1. Ohrožení socioekonomických podmínek v regionu

Rodinné kořeny mnoha obyvatel východních Krušných hor jsou spjaty s touto oblastí po staletí. Jejich předkové utvářeli krajinu, kterou se dnešní generace snaží zachovat.

Hosté a turisté z blízkého i dalekého okolí oceňují zvláštní přírodní rysy, kulturní charakter a krásu místní krajiny, která je dokladem více než 800letého osídlení.

- Oblast Altenberg, Lauenstein, Zinnwald a Krupka je jádrem oblasti **světového dědictví UNESCO Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří**. Těžba by tuto oblast ohrozila. Přímo ohrožen těžbou je návštěvní důl „Vereinigt Zwitterfeld zu Zinnwald“, kamenná pole na Geisingbergu „Steinrückenfelder am Geisingberg“ a vodní příkop „Aschergraben“. Vzhledem k tomu, že status památky světového dědictví UNESCO pro Labské údolí v Drážďanech již byl zrušen, nelze riskovat vyřazení další lokality UNESCO v Sasku!
- Východní Krušné hory jsou důležitou rekreační oblastí pro obyvatele průmyslových aglomerací na severu (údolí Labe u Drážďan) a na jihu (Podkrušnohoří, Severočeská pánev). Od ukončení těžby v roce 1991 se místní obce zaměřily na **rozvoj turistiky, sportu, lázeňství** ad. a do těchto oblastí investovaly. K jejich rozvoji byly využity i evropské dotace. Významné turistické destinace jsou těžebními plány přímo ohroženy. Patří mezi ně návštěvní důl v Zinnwaldu, běžkašské trasy v okolí Altenberg-Zinnwald a Cínovce, návštěvní vřesoviště Georgenfeldu Hochmoor, Geisingberg a jeho okolí. Altenberg by mohl přijít o označení „lázně“ a Zinnwald o titul „státem uznané rekreační oblasti“ kvůli zvýšenému hluku, intenzivní nákladní dopravě a zvýšeným emisím. Lázně Teplice na české straně jsou rovněž ohroženy těžbou, a to především kvůli významnému zvýšení spotřeby vody, hydrogeologickým změnám v lokalitě a vypouštěním odpadních vod v oblasti Cínovce a Dubí.
- V závislosti na vybrané lokalitě společností Zinnwald Lithium GmbH existuje riziko, že velká část **zemědělské půdy** bude obětována těžbě. V oblasti Liebenau by to znamenalo zábor jedné z nejproduktivnějších půd východních Krušných hor a dá se očekávat silný odpor místních zemědělců. Hlavně v oblasti Bärenstein, ale i jinde v Německu a Čechách, by byly zasaženy druhově bohaté louky a pastviny, které jsou často vlastněny a obhospodařovány **ekologickými zemědělci podle přísných ekologických norem**. Kromě četných hobby včelařů představuje těžba riziko i pro profesionální včelaření.
- Státní, obecní a soukromé lesy ve východních Krušných horách již nyní čelí obrovským výzvám kvůli klimatickým změnám. Katastrofální škody na lesích, způsobené v minulosti emisemi z uhelných elektráren stále ovlivňují kyselost (pH) půdy, což vyžaduje každoroční nákladné vápnění. Tato opatření jsou spolufinancována z evropských fondů. Je pravděpodobné, že tyto lesy a jejich správci by další zátěž neunesli. Na české straně existuje riziko okamžitého **kácení kvůli dolu a zničení lesních ploch**, ale také nepřímých dopadů na lesy. Kompenzace prostřednictvím zalesňování by v nejlepším případě měly efekt až za dlouhou dobu a byly by na úkor další zemědělské půdy.
- Těžební projekty by měly přímý dopad na obyvatele Cínovce a Zinnwaldu. Vzhledem k plánovanému rozsahu těžby by **vystěhování místních komunit a případné vyvlastnění majetku** bylo s největší pravděpodobností nevyhnutelné. Zinnwald Lithium Plc. (mateřská společnost Zinnwald Lithium GmbH) oznámila svým investorům v září 2024, že bude zadáno vypracování „Rámce akvizice půdy a přesídlení“. I kdyby nedošlo k vystěhování, jak tvrdí těžební společnosti, lze očekávat naprostou ztrátu hodnoty domů, které již nebude možné prodat. Totéž se týká rekreačních domů, penzionů ad., které již nebude možné pronajímat. Doposud nebyla za takovou situaci nabídnuta žádná náhrada.

4.2. Neprůhledné obchodní praktiky

- Po předložení plánovací dokumentace společností Deutsche Lithium GmbH v roce 2019 (a následném schválení radou města) následovalo **dlouholeté informační vakuum** ze strany společnosti Zinnwald Lithium GmbH, která vznikla z předchozí společnosti, ale nepřevzala klíčové zaměstnance a partnery, kteří dříve spolupracovali s iniciativami a občanskou společností. V červenci byly zveřejněny zcela absurdní návrhy územního plánu, které byly připraveny bez jakýchkoli předchozích konzultací a s nimiž se společnost Zinnwald Lithium GmbH zúčastnila tzv. scopingového setkání. Od té doby byl základ důvěry trvale narušen.
- V roce 2024 se konalo několik veřejných akcí, každá s přísnou kontrolou vstupu. Podstatou prezentací generálního ředitele Uhliga je argumentace, že „vše je stále v procesu plánování; konkrétnější informace zatím nejsou k dispozici“. **Na konkrétní otázky byly dány vyhýbavé odpovědi** a skutečný stav postupu plánování je stále tajemstvím. Zinnwald Lithium zároveň pravidelně informuje své investory (to musí využívat i občanské iniciativy jako hlavní zdroj informací o aktuálním stavu plánování) a podle těchto publikací se plánuje stále větší objem výroby.
- **Plány těžby se setkaly s širokým odmítnutím** ze strany českých i německých obcí. Na české regionální úrovni neexistuje veřejná akceptace takto rozsáhlých plánů těžby lithia. I mezi většinou německých úřadů, kterých se plány dotknou, lze alespoň v soukromých diskusích pocítovat pochybnosti o tom, zda projekt může být schválen. Lobbistická schůzka mezi výkonným ředitelem Zinnwald Lithium a německým kancléřem Scholzem v Horním úřadě ve Freibergu je velmi významná z pohledu zásad právního státu a zákona o plánování.

(www.saechsische.de/wirtschaft/regional/kanzlerscholz-in-freiberg-lithium-gewinnung-ist-projekt-von-groesster-prioritaet CM7MD7K4T6XSGMAM7DCF4FATTQ.htm)

- Po roce 2019 nebyly již přizvány k diskuzi a konzultacím zainteresované subjekty německé občanské společnosti, zejména ekologické spolky (s jedinou výjimkou tzv. scopingového setkání 22. srpna 2022, kam byly pozvány zákonem uznané spolky ochrany přírody). **Komunikační a konzultační nástroje nabízené na německé i české straně jsou čistě formální, neúplné a subjektivní.** Konkrétní dotazy členů občanských iniciativ se setkávají s vyhýbavými odpověďmi, polopravdami a dokonce zjevně nepravdivými informacemi.
- Vzhledem k tomu, že těžební společnosti neposkytují veřejnosti pravidelně strukturované a aktualizované informace, panuje mezi obyvatelstvem **nejistota, a dokonce i velký strach až hněv!** Hrozí, že všeobecná nespokojenost s politickými rozhodnutími bez účasti zainteresovaných skupin se ještě výrazněji projeví ve volebních úspěších extrémních a populistických stran.

Závěr

Těžební projekty plánované v takto velkém rozsahu (který mimochodem několikanásobně přesahuje rozsah těžby v Altenbergu v 80. letech 20. století) nelze realizovat environmentálně a sociálně přijatelným způsobem. Abychom předešli vážným škodám v regionu (i mimo něj), žádáme vás, abyste **odmítli udělení statusu „strategického projektu“ německým a českým projektům na těžbu lithia na Cínovci-Zinnwaldu a v obcích Altenberg a Dubí**. Souhlas může být udělen pouze na základě skutečně environmentálně a sociálně přijatelného řešení a plánování, jehož nezbytným předpokladem je významné snížení plánovaných objemů těžby. Pokud vezmeme v potaz současné směrnice, zákony a jiné regulativy v oblasti životního prostředí a souvisejících oblastí, nelze v rámci legálních povolovacích procesů, včetně procesu EIA, schválit plánovanou těžbu! V opačném případě lze očekávat zdlouhavé soudní spory. Také Evropská komise by se měla k plánům těžby, které stojí na takto nejistých základech, stavět kriticky a nemařit peníze daňových poplatníků.

Rozhodnutí týkající se Vínovce-Zinnwaldu pravděpodobně bude určovat směr, kterým se bude dále ubírat těžba v této oblasti. Aby bylo možné skutečně využívat ložiska v Krušných horách ekologicky a sociálně odpovědným způsobem a v souladu s požadavky CRMA, je nutné podrobné a přesné hodnocení rizik a dopadů, které není slučitelné se zjednodušenými a rychlými postupy pro strategické projekty.